

[Професор А. Грабченко, професор В. Клепиков]

#14-15 от 15.09.2015

Наближення «круглої» дати завжди зумовлює прагнення старшого покоління до переосмислення власного минулого і спонукає поділитися своїм досвідом з молодого поколінням. Цього року НТУ «ХПІ» – перший вищий технічний навчальний заклад Наддніпрянщини – відзначатиме своє 130-річчя. Однак наш університет не лише забезпечує вітчизняну промисловість висококваліфікованими науковими та інженерними кадрами. До його спадщини також належить і унікальний досвід трудового виховання студентів, про що свідчить нове дослідження кафедри політичної історії НТУ «ХПІ» – «Трудові семестри політехніків (до 50-річчя студентських будівельних загонів)».

Відразу зазначимо, що авторський колектив під керівництвом професора В. І. Ніколаєнка поставився до своєї роботи відповідально. Історики використали значний обсяг джерел: архівні матеріали, мемуарну літературу, періодичні видання, рідкісні фотографії. Як наслідок, їм вдалося розкрити перед читачем складну і багатогранну роботу ректорату і громадських організацій вузу з формування студентських будівельних загонів і підготовки їх до трудової і суспільно-виховної діяльності протягом 1963–1989 рр.

Слід також віддати належне вдалій композиції книги. Історію будівельних загонів студентів-політехніків розкрито як складову панорами найважливіших подій суспільно-політичного і економічного життя «епохи студзагонів». Відкривши монографію, читач разом з її героями «потрапить» на освоєння цілинних земель, Сибіру, Крайньої Півночі, ліквідацію наслідків землетрусів у Вірменії та Узбекистані, будівництво навчальних корпусів НТУ «ХПІ».

У пропонованій роботі значної уваги надано ролі людського чинника. І це виправдано.

Персоніфікуючи історію студентського будзагонівського руху, автори не оминають гострих

питань: недоліків в організації роботи студзагонів, досвіду виживання молоді в екстремальних умовах важкодоступних районів. Тим важливішим для сучасного студентства є приклад їхніх попередників, які наполегливо долали перешкоди, створені людиною і природою.

Важливою складовою науково-популярного нарису є додатки, що містять оригінальні тексти спогадів бійців студзагонів, їхні вірші і пісні. Для представників старшого покоління це чудова нагода уявно повернутися у роки студентської юності. Молодь отримає рідкісну можливість відчувати атмосферу того часу, зануритися у духовний світ студентства 1960-х–1980-х рр. Позитивне враження в цілому справляє високоякісне поліграфічне оформлення книги. Наявність ілюстративного додатку дозволяє читачеві побачити географію трудових маршрутів студентських будівельних загонів, оцінити масштабність проектів, у реалізації яких брали участь студенти-політехніки. Водночас зауважимо, що, на нашу думку, книзі бракує бібліографічного списку використаних авторами джерел.

Таким чином, пропоноване видання заслуговує загальної позитивної оцінки. «Трудові семестри політехніків» – це творча, науково ґрунтовна робота, яка відзначається високим професійним та науково-методичним рівнем виконання.

Дане науково-популярне дослідження розраховане на широке коло читачів – наукових співробітників, представників адміністрацій вищих та середніх спеціальних навчальних закладів, профспілкових і господарських працівників, на всіх, хто цікавиться історією та переймається молодіжними проблемами. Але, передусім, як слушно зауважують його автори, воно стане у нагоді сучасним студентам, які знаходяться на самому початку свого життєвого шляху, планують майбутнє, розмірковують про власні професійні перспективи, шукають своє місце в суспільстві.